

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Utdanningsutvalget – Møte 5, 28. august 2024

Tidspunkt: 0900 - 1200

Møtested: Museplass 1, styrerommet

Forslag til dagsorden:

Estimert tid		
10	I Godkjenning av innkalling og dagsorden II Godkjenning av protokoll fra UU-møte 20. Juni III Skriftlige og muntlige orienteringer fra utvalgsleder og administrasjonen	
15	Sak nr. 28/24	Presentasjon W4, nye studieprogramsider ved Trine Lise Roness KA
25	Sak nr. 29/24	Presentasjon Gjennomføringsprosjektet ved MN ved Sigrunn Eliassen
20	Sak nr. 30/24 Orientering og drøfting	Studiestart og velkomstuken
10	Sak nr. 31/24 Vedtakssak	Olsens legat – utlysningstekst og innstillingskomité
10	Pause	
20	Sak nr. 32/24 Orientering og drøfting	Arbeidet med studentrekruttering i 2024 presentasjon ved Jørgen Thune Johnsen
20	Sak nr. 33/24 Orientering	Identitet og tilgangskontroll for nettstudenter fra utlandet
15	Sak nr. 34/24 Drøfting	Høring- forslag til endringer i studiekvalitets- og studietilsynsforskriften
15	Sak nr. 35/24 Drøfting	Oppfølging – revidert kvalitetssystem for utdanning
10	Sak nr. 36/24 Vedtakssak	Tildeling av Ugleprisen 2024 -unntatt off.het Saken sendes separat
10		Eventuelt

Til neste møte:

Mangfold og inkludering inkl. resultat av undersøkelsen

Universell utforming- Hvordan det jobbes med tilrettelegging ved UiB

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2024

Februar: Videreføring/oppnevning av Studiekvalitetskomite
Februar: Revisjon av opptaksforskriften
April: UU-seminar
April: Årsrapport fra Studentombudet
Mai: Orientering om planer for opptaket
Juni: Tildeling av insentivmidler
Juni: Melding om internasjonalisering/Eksternfinansiering/CHARM
September: Gjennomgang av studentrekrutteringen
September: Studiestartuken /Velkomstuken
September: Mangfold og inkludering + resultat av undersøkelsen
September: Olsens legat – Revidering av retningslinjer
Oktober: Opptak og opptaksrammer
Oktober: Studiekvalitetsmeldingen
Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
Oktober: Utdanningsutvalgets møteplan 2024
Oktober: Studieportefølje
November: Forsinket sensur
November: Presentasjon av Studentparlamentets program
Desember: Planer for velkomstuken neste studieår
Desember: UU sine prioriteringer for strategi i kommende kalenderår
Desember: Kriterier for insentivmidler
Desember: Studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte: 2024/7747

Sak 30/24 Studiestart og velkomstuken

Orienterings- og drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 28.08.2024

Bakgrunn

Studiestart og velkomstuken skal bidra til at nye studenter blir kjent med hverandre, universitetet, fagmiljøet sitt, og med studiebyen Bergen. I 2021-2022 la en arbeidsgruppe frem en rapport om studiestart og velkomstuken. Denne rapporten presenterte flere anbefalinger, og foreslo enkelte endringer for det videre arbeidet. Blant annet ble navnet «velkomstuke» introdusert, og det ble foreslått økt fokus på alle aktivitetene i velkomstuken, opplæringen av faddere, samt tiltak for å hindre at studenter føler seg utenfor på bakgrunn av for mye festing og alkoholbruk/press. Idéen om flere kulturelle aktiviteter og en felles konsert for alle studenter, ble også lansert i den nevnte rapporten. Dagens arbeid med studiestart tar i stor grad utgangspunkt i anbefalingene fra arbeidsgruppen. I tillegg hentes det inn tilbakemeldinger fra studentene gjennom spørreundersøkelser i etterkant av studiestart hvert år. I [handlingsplan for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029](#) er det også en klar målsetning at studiestart ved UiB skal oppleves hensiktsmessig, trygg og inkluderende.

For å gi en felles identitet og UiB-stolthet til våre nye studenter, ble i tillegg velkomstsereemonien flyttet fra ettermiddagen til morgenen med virkning fra 2023, med sterke oppfordringer til alle mentorgrupper å møte opp. Dette har ført til at velkomstsereemonien nå samler mange flere studenter og gir en høytidelig ramme rundt inngangen til studentlivet.

Arbeidet med felles opplæring av faddere og mentorer, mottak av internasjonale studenter, introdag til studentlivet, velkomstsereemonien og enkelte fellesarrangementer i studiestart koordineres fra Studieavdelingen i samarbeid med fadderkoordinator, mangfoldskoordinatorerne, og representanter fra fakultetene. I forkant av årets studiestart har det blitt arrangert jevnlig samarbeidsmøter mellom SA, fakultetene og fadderkoordinator. Det har vært to hovedmål med disse møtene. Det ene er å skape en inkluderende, helhetlig og positiv velkomstuke. I dette ligger det også å motvirke utenforskap og ensomhet, mindre alkoholfokus, og å lage fellesarrangementer som alle kan delta på. Det andre hovedmålet for samarbeidsmøter mellom fakultetene og SA har vært å sikre helhetlig og lett tilgjengelig informasjon til nye studenter.

Opplæring av mentorer og faddere

I uken før velkomstuken ble det arrangert flere aktiviteter på UiB. Dette inkluderer felles opplæring for både mentorer og faddere, i tillegg til mottak av internasjonale studenter og introdag til studentlivet. Mentorene fikk opplæring i rolleforståelse og gruppe- og prosessledelse over to dager. Sammen og UPED stod for innholdet i fellesopplæringen, og det ble i tillegg gjennomført fakultetsspesifikk opplæring i etterkant. Det har i år vært jevnlig samarbeidsmøter mellom mentoransvarlige på fakultetene (administrativt ansatte), mentorkoordinatorer og Studieavdelingen. Sammen og UPED har også vært påkoblet i dette arbeidet. Målet har blant annet vært å videreutvikle mentoropplæringen, og gjøre at fellesopplæringen oppleves mer relevant for de nye mentorene. Søndag 11. august fikk ca. 1000 nye faddere fellesopplæring med fokus på rolleforståelse, mangfold og sikkerhet/beredskap, førstehjelp og media. Rektor hilser på alle fadderne under fadderopplæringen.

Introdagen

Årets introdag til studentlivet ble arrangert fredag 9. august. Introdagen har som formål å gi nye studenter en mulighet til å bli kjent med universitetsområdet, og å få vite litt om hva det vil si å være student før velkomstuken starter. Det dukket opp rundt 200 nye studenter på årets introdag, noe som regnes som svært godt oppmøte. De umiddelbare tilbakemeldingene fra studentene om dagen var positive. Prorektor ønsker velkommen under introdagen.

Internasjonalt mottak

Onsdag 7. august, torsdag 8. august og fredag 9. august ble det arrangert fysisk mottak av de nye internasjonale studentene. Fakultetene ble fordelt på de ulike dagene, og opplegget foregikk i Egget på Studentsenteret. Det var godt oppmøte på mottakene, og erfaringen var at arrangementene var vellykket. Viserektor for internasjonale relasjoner ønsker velkommen til de internasjonale studentene under hvert av de fysiske mottakene.

Velkomstuken og fellesarrangement

I årets velkomstuke har det blitt gjennomført flere inkluderende fellesarrangementer der alle studenter har hatt mulighet delta. Nedenfor følger en oversikt over fellesarrangementene som er gjennomført i årets velkomstuke:

- Velkomstuken ved UiB ble offisielt åpnet mandag 12. august kl. 10.00. På Muséplass ble starten på et nytt akademisk år for studenter og ansatte ved UiB markert med over 6000 oppmøte. På samme måte som i fjor møtte de nye studentene mentorgruppene sine i forkant av seremonien, og gikk sammen til Muséplass. I planleggingen av årets velkomstseremoni har det vært fokus på å legge til rette for bedre lyd og plassutnyttelse på området.
- Onsdag i velkomstuken ble det arrangert en felles matpausestasjon v/studentsenteret i samarbeid med Sammen. Her fikk de nye studentene mulighet til å komme innom for å kjøpe mat og drikke til redusert pris.
- Onsdag kveld ble det arrangert utekino i samarbeid med Bergen internasjonale filmfestival (BIFF). Filmen *Challengers* ble vist. Som i fjor blir utekinoen arrangert ved Geofysisk institutt, og det var rundt 600 publikummere på arrangementet.
- Torsdag i velkomstuken arrangerte Sammen studenttorg i Grieghallen kl. 11.00-17.00. Studenttorget er felles for alle utdanningsinstitusjonene i Bergen, og det ble i år satt ny rekord i antall oppmøte. Arrangementet har i år blitt tydeliggjort i programmene til fakultetene, for å få flest mulig nye studenter til å besøke arrangementet.
- På fredagen i velkomstuken ble Hallaien – studentkonsert arrangert på Koengen i Bergen. Utdanning i Bergen er ansvarlig for arrangementet, og representanter fra UiB og fadderkoordinator har vært med i planleggingen. UiB er selv ansvarlig for å sørge for at mange nok av våre studenter kjøper billett, og det ble til årets konsert solgt rundt 3500 billetter til UiB studenter.
- Lørdag formiddag ble det arrangert «Morgenhelhus» på Kvarteret med silent disco, yoga, speedfriending, quiz og karaoke.

Informasjon til nye studenter

Med bakgrunn i studentenes tilbakemeldinger i fjorårets studiestartundersøkelse, har studiestartgruppen, som består av representanter fra alle fakultet og SA, gjort en rekke tiltak i både eposter og nettsider for nye studenter.

E-post/utsendelser

16. juli: Tilbudsbrev fra Samordna opptak

- Dette digitale brevet fikk alle som fikk tilbud om studieplass på UiB på lavere grad. Nytt i år er at det legges inn mer tekst fra UiB her, slik at informasjonen i brevet har blitt mer helhetlig og fått en litt mer imøtekommende tone. Teksten er også tilpasset slik at den fremdeles er aktuell for studenter som får tilbud i supplerings- og etterfyllingsopptaket. Denne gruppen har tidligere meldt om at de har fått lite eller mangelfull informasjon fra UiB.

E-post sendt fra UiB (SA)

- I år sendte SA kun ut én e-post, og den gikk ut 26./27.juli. Her fikk de nye studentene blant annet viktig informasjon knyttet til studieprogram/fakultet, påminnelse om å aktivere brukerkonto, i tillegg til lenke videre til UiBtreet og studieprogramsidene. Grunnen til e-posten som tidligere ble sendt ut 20. juli ikke gikk ut i år, er fordi mye av informasjonen som ble gitt der, nå er flyttet til SO-brevet. Da reduseres antall kontaktpunkt, og den viktige formelle informasjonen samles på ett sted.

Nettsidene til nye studenter har også fått et løft, og informasjonen er delt inn i tre hovedsider, i tillegg til en supplerende side for hvert fakultet.

- «[Bergen by – din campus](#)» samler relevant informasjon for dem som lurer på å søke eller har søkt, men ikke fått tilbud.
- «[Velkommen som ny student](#)» er en eksisterende side som har fått nytt innhold og forklarer studentene i perioden hvor de har fått tilbud eller takket ja, hva som vil skje fremover og litt om hva som forventes av dem.
- «[Studentliv](#)» er satt opp som en hjelpeside med tips og triks for oppstarten, og i den første perioden på UiB og erstatter guiden "Velkommen til UiB" i Mitt UiB. Nye studenter har etterlyst mer informasjon tidligere, og ved å legge informasjonen på nett i stedet for i Mitt UiB, gjør vi det mer tilgjengelig og reduserer antall kanaler for denne typen informasjon i oppstarten.

UiB treet

UiBtreet skal være studentenes personlige inngangsport, eller base, til informasjon og tjenester på UiB.

UiBtreet kan lastes ned som webapp slik at det kommer varsling om endringer i timeplanen rett til mobilen. I UiBtreet kan studentene:

- finne sjekklister for alt de må gjøre i studiestarten, og i forbindelse med eksamen.
- få bekreftelse for utførte oppgaver (som for eksempel semesterregistrering og levert politiattest)
- finne timeplan og eksamensinformasjon.
- navigere seg videre til viktige tjenester og informasjon.

Like før studiestart (fra fredag 9. august) kunne studentene finne en fullstendig kalendervisning av timeplanen sin i UiBtreet, funksjonalitet rettet mot studiehverdag, en forklarende systemoversikt for nye studenter, og et lenkebibliotek der studentene kan velge hvilke lenker de vil skal legges til som favoritter i deres lenkesamling. I tillegg har eksamensvisningen fått et løft.

Trafikken på UiBtreet går stadig oppover og det var en ny besøksrekord på tirsdag 13.

august med 2918 besøkende og 10147 sidevisninger. Studentene bruker i gjennomsnitt 4 min. og 13 sekunder pr. besøk og gjennomfører i snitt 3,5 handlinger når de er inne i treet (sidevisninger, trykker videre på lenker osv.).

Studiestartundersøkelsen

Den årlige studiestartundersøkelsen blir sendt til de nye studentene i slutten av august/ starten av september. Undersøkelsen gir et bredt bilde av studentenes opplevelse av studiestart, velkomstuken og informasjonen de har mottatt fra UiB i forbindelse med studiestart.

Det tas sikte på å presentere resultatene fra undersøkelsen i utdanningsutvalgets møte i oktober. Årets studiestartundersøkelse vil i stor grad bygge på fjorårets undersøkelse, og det vil bli utarbeidet en rapport. Det blir lagt opp til at det kan hentes ut fakultetsvise resultater fra undersøkelsen.

Velkomstuken som helhet

Det har vært tett dialog mellom fadderstyrene, Sammen, fadderkoordinator og Studieavdelingen gjennom hele velkomstuken. Det helhetlige inntrykket av årets velkomstuke har generelt vært positiv, og tilbakemeldingene fra fadderstyrene og Sammen tyder på at det har vært relativt rolig i bybildet de fleste dagene. Faddervaktordningen har blitt koordinert av Sammen, og har vært til stede i bybildet gjennom hele velkomstuken (mandag-lørdag). Det har vært god oppslutning blant UiB ansatte til faddervaktordningen, og fadderstyrene ved de ulike fakultetene har stått på fysisk stand på Torgallmenningen i velkomstuken.

Generelt har det vært få mediasaker om studiestart og velkomstuken i år. Kommunikasjonsavdelingen melder at det har vært 10 mediasaker relatert til velkomstuken på UiB. Det har vært noen saker med positiv omtale om blant annet faddervaktordningen, samt et par saker hvor brannvesenet har uttalt seg om viktigheten av brannsikkerhet i velkomstuken. Det var også en sak knyttet til søppel i Nygårdsparken. I tillegg var rektor både i NRK radio og på TV2 nyhetskanalen og snakket om studiestarten.

Saken legges frem for Utdanningsutvalget til orientering.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets utdanningsutvalg

Ephorte:

**Sak 31/24 Olsens legat – utlysingstekst og
innstillingskomité**

Vedtakssak

Til: Universitetets utdanningsutval
Frå: Studieavdelinga
Møte: 28.08.2024

Bakgrunn

[Vedtektene \(pdf\)](#) til Skipsreder Jacob R. Olsen og hustru Johanne Georgine Olsens legat blei vedtekne av Det akademiske kollegium i 1999 og endra i møte 11. april 2019 av styret. Føremålet med legatet er å «fremme utdanning, forskning og formidling ved Universitetet i Bergen».

Det er styret for fond og legat (FOL-styret) som fastset utdelingsnivået og som vedtar tildelingane for Olsens legat. I 2014 blei det vedtatt at legatmidlane skulle bidra til forskningsbasert pedagogikk som fremjar læring i undervisinga.

Utdanningsutvalet vetar utlysingsteksten, som også inneheld kriteria for tildeling og kriterium for rangering. Utdanningsutvalet utnemner også komitéen som innstiller til FOL-styret.

Utdanningsutvalet handsama tilsvarende sak førre gong i desember 2022 ([Sak 56/22 Olsens legat – Revidering av retningslinjer](#)), og vedtok då utlysingstekst og innstillingskomité for dei etterfølgande to åra (2023 og 2024). Utlysinga blir publisert på [UiB sin portal for fond og legat](#).

Forslaget går i hovudsak ut på å vidareføre utlysinga for dei komande to åra (2025 og 2026).

Forslag til utlysingstekst

Hvem kan søke

- Vitenskapelige ansatte, inkludert postdoktorer, og stipendiater.
- Søkere må være ansatt ved UiB i minst 50% stilling.
- Postdoktorer og stipendiater må vise til ansettelse ved UiB ett år frem i tid for å kunne søke.

Prosjekter som prioriteres

- Midlene skal bidra til forskningsbasert utdanning med forskningsbaserte undervisningsmetoder som sikrer høy kvalitet i bredden av fagmiljøene.
- Søknader som bidrar til utvikling gjennom studentaktive undervisnings- og læringsformer eller nye vurderingsformer vil bli prioritert.
- Søknader som aktivt involverer studenter i forskning i bachelor program vil bli prioritert.
- Tilgjengeliggjøring og publisering av utviklingsarbeidet/forskningsresultatene forutsettes.

Legatmidlene skal bidra til å styrke koblingen mellom utdanning og forskning ved Universitetet i Bergen. Søknader med mål om å bidra til å innlemme mer forskning i utdanning, undervisningsmetoder basert på forskning og involvere studentene i forskningen som foregår i deres fagområder, vil bli prioritert. Det er ønskelig med søkelys på involvering av spesielt bachelorstudenter i aktiv forskning. Det forutsettes formidling fra prosjektene.

Behandling av søknader

- Søknader blir vurderte av tildelingskomitéen som oversender innstilling til styret i legatet.
- Tildelingskomitéen vil legge vekt på en god prosjektbeskrivelse og at prosjektbeskrivelsen samsvarer med formålet med legatet og de føringene som ligger i utlysningen.
- Det skal gå klart frem kva som er formålet med søknaden, og hvilken periode det søkes for.

Utlysningsteksten skal også innehalde informasjon om

- Søknadsfrist
- Nivået for utdelinga for det aktuelle året
- Praktisk informasjon om tildelinga
- Krav om rapportering
- Utsetjing og omdisponering av midla
- Stiftelsen

Utnefning av komitéen

Innstillingskomitéen har vanlegvis blitt samansett av prorektor, to visedakanar for utdanning og ein student. Det har vore tradisjon for at studenten sit i arbeidsutvalet til Studentparlamentet ved UiB, med ansvar for fagpolitikk.

Innstillingskomitéen har dei siste åra hatt eitt møte på ein til to timar.

Forslag til vedtak

1. Utdanningsutvalet vedtar utlysningsteksten med eventuelle endringar, som skal gjelde for utdelingane frå Olsens legat i 2025 og 2026
2. Utdanningsutvalet utnemner prorektor for utdanning Pinar Heggernes som leiar for innstillingskomitéen.
3. Leiar for innstillingskomitéen skal utnemne dei andre medlemene, to visedekanar og ein studentrepresentant. Leiar kan supplere medlemmer ved forfall eller anna.

Ephorte: 24/10643

Sak 32/24 Arbeidet med studentrekruttering i 2024

Orientering og drøfting

Til: Universitetets utdanningsutval
Frå: Studieavdelinga
Møte: 28.08.2024

Bakgrunn

Vedlagt følger eit notat frå Kommunikasjonsavdelinga om studentrekruttering. Notatet tar utgangspunkt i UiBs overordna strategi på området, kva for aktivitetar UiB gjennomførte i 2024 og resultatata av arbeidet.

Saka er lagd fram for orientering og drøfting.

Innhold

Innhold	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Bakgrunn.....	14
Overordna strategi	14
Auke kjennskapen	14
Kommunikasjonskonsept.....	15
Målgruppe	15
«Always on»	16
Sosiale medium	16
Konvertering.....	16
Studentrekrutteringsaktivitetar i 2024.....	17
Digitale kampanjar	17
Sosiale medium	21
Studieprogramsidene	22
Open dag	22
Skulebesøk	22
Resultat	22
Studentrekrutteringsaktivitetar	22
Søkjartal	24
Omdømme/kjennskap	24
Vegen vidare	27

Bakgrunn

UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Vi skal gi studenter et faglig fundament som varer hele livet og som bidrar til å skape kompetente og reflekterte samfunnsborgere.

Frå UiBs strategi 2023-2030

I 2019 bestilte Universitet i Bergen ei stor undersøking frå målebyrået IPSOS for å sjå nærare på kva som skal til for at UiB kan trekke til seg fleire søkjarar. I bestillinga låg både ei kvalitativ - og ei kvantitativ undersøking. Den kvantitative undersøkinga var gjort i eit representativt utval i befolkninga mellom 18 og 25 år som vurderer å studere dei kommande åra.

Undersøkingane tar utgangspunkt i eit såkalla effekthierarki, der vi ser på val av utdanning som ein prosess. Det endelege målet er at ein person skal velje å søke seg til UiB. Men før personen er i stand til å ta eit val, må han vurdere -, ha kunnskap om -, og ha kjennskap til UiB.

Det viktigaste funnet i rapporten var at kjennskapen til UiB var for låg samanlikna med dei viktigaste konkurrentane våre. Berre 51 prosent av dei unge som vurderte å ta høgare utdanning, melde at dei kjente til UiB. Tilsvarende tal for NTNU var rundt 70 prosent. NTNU har altså langt fleire personar som vil vere i stand til å få kunnskap om dei, vurdere dei og til slutt velje dei.

Dette funnet har danna grunnlag for ei omfattande satsing på studentrekruttering, der ansvaret blei lagt til Kommunikasjonsavdelinga.

Overordna strategi

Auke kjennskapen

Hovudmålet med studentrekrutteringsarbeidet har vore å få fleire til å kjenne til UiB.

Som breiddeuniversitet må UiB rette seg mot eit lappeteppe av ulike målgrupper. I praksis treng vi difor å vere kjent mellom alle som vurderer å ta høgare utdanning i Noreg.

Den mest effektive måten å nå ut til mange på er ved å nytte reklame og marknadsføring. UiB har sidan 2020 jobba tett med Try reklamebyrå. Dei er rekna som det leiande reklamebyrået i Noreg, og leverer alle tenester innan kommunikasjon.

Kommunikasjonskonsept

Med 194 studieprogram framstår UiB eigentleg med 194 ulike profilar for målgruppa. I kommunikasjonssamanheng gjer dette det vanskeleg å vere attkjenneleg.

Vi trengte difor *ein* måte å kommunisere på, som samstundes viste fram den store breidda vår. Løysinga blei kommunikasjonskonseptet «Verda treng tankane dine».

Ordet «Verda» kan vi bytte ut med andre ord når det er relevant. Til dømes kan vi seie «Naturmangfaldet treng tankane dine» når vi kommuniserer biologi, eller «Psykisk helse treng tankane dine» når vi snakkar om psykologi.

På den måten kan vi snakke om alle studieprogramma våre, samstundes som vi blir attkjennelege.

Kommunikasjonskonseptet kan bli brukt i alle kanalar der vi kommuniserer til potensielle studentar, som til dømes nettsider, sosiale medium og reklamekampanjar.

Visuelt har konseptet sin eigen stil, som bygger på UiBs grafiske profil.

Konseptet blir brukt av alle delar av organisasjonen, både av institutt, fakultet og fellesadministrasjonen.

Figur 1: Det visuelle uttrykket på kommunikasjonskonseptet "Verda treng tankane dine"

Målgruppe

Målgruppa for studentrekrutteringsarbeidet er personar i Noreg mellom 17 og 25 år som vurderer å ta høgare utdanning.

Innanfor denne målgruppa er det mange nisjar. Mange av studieprogramma våre har ein smalare profil, der personar med særinteresser eller spesielle kunnskapar kan være aktuelle søkjarar.

I kampanjesammenheng er målet difor å ha 100 prosent dekning i målgruppa. Det betyr at vi på ulikt vis snakkar til alle i løpet av året.

«Always on»

Tidlegare blei studentrekrutteringsarbeidet konsentrert til månadene før søknadsfristen 15. april. Men vi veit at val av høgare utdanning er ein prosess som for mange går over lang tid.

UiB bygger difor kommunikasjonen til målgruppa rundt eit såkalla «Always on»-løp. Potensielle studentar skal kunne kommunisere med oss heile året, også utanom høgsesong.

Kjernen i «Always on»-løpet er nettsider og sosiale medium. Her jobbar vi heile året og er alltid synlege. Utover dette har vi kommunikasjon som i periodar gir oss meir merksemd, som oppslag i media og periodevise hendingar som studiestarten. På toppen har vi reklamekampanjar som i periodar gir oss høg, nasjonal merksemd.

Sosiale medium

Ifølge Opinion si «Ung-undersøking» bruker 84 prosent av dei unge i Noreg sosiale medium dagleg. Sosiale medium er difor ein viktig stad for UiB å møte potensielle studentar.

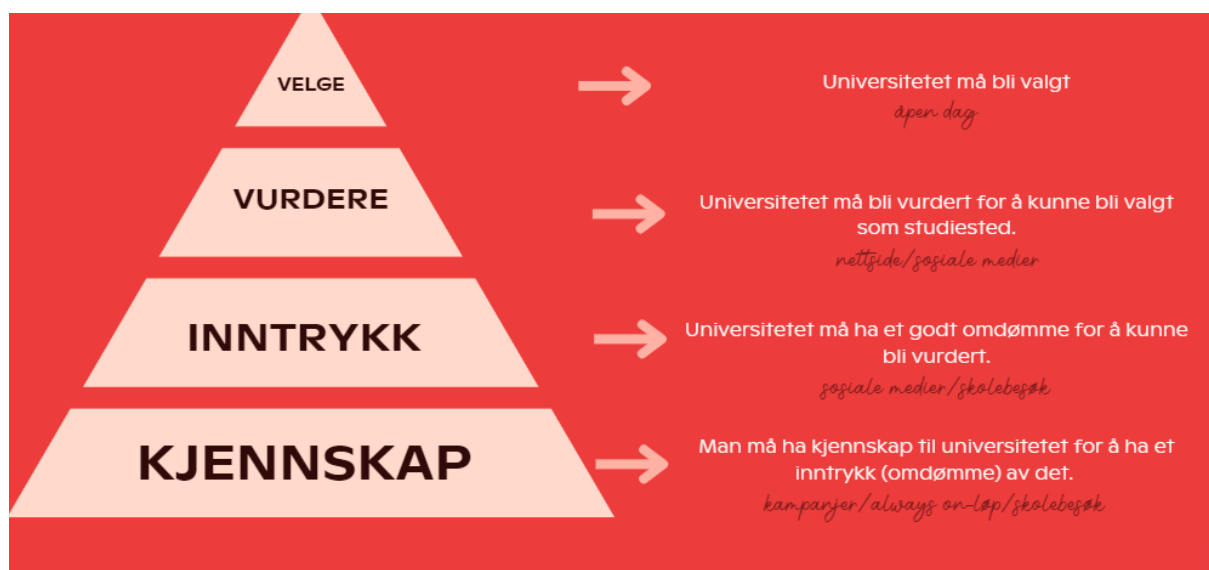
UiB har tilsett 9 studentambassadørar som viser fram livet sitt i sosiale medium og svarar på spørsmål. Studentambassadørane skal gi eit ekte og ærleg innblikk i studentlivet.

UiB brukar Snapchat, TikTok og Instagram for å nå dei unge.

Konvertering

Det langsiktige hovudmålet for studentrekrutteringsarbeidet er å bygge kjennskap til UiB. Men samstundes skal vi få målgruppa til å søke seg til UiB 15. april kvart år.

Dei store ressursane legg vi i breie reklamekampanjar som skal gjere UiB kjent for dei potensielle studentane, men vi jobbar òg med dei andre nivåa i effekthierarkiet: inntrykk, vurdering og val.

Overordna kan vi seie at Open dag skal bidra til å overtyde dei som skal ta eit endeleg studieval om at dei har valt rett studieprogram. Open dag består av arrangement i fagmiljø, og finn stad i februar månad kvart år.

Alle som vurderer studium ved UiB, besøker uib.no. Nettsidene våre må difor svare på dei spørsmåla dei har i vurderingsfasen.

Sosiale medium og skulebesøk er gode arenaer for å gi eit godt inntrykk av UiB.

Studentrekrutteringsaktivitetar i 2024

Digitale kampanjar

For å få merksemda vi treng, kørde vi omfattande digitale reklamekampanjar mellom desember 2023 og april 2024. Hovudmålet var at fleire skulle bli kjende med UiB. Sekundærmålet var å få fleire til å søke.

Dei digitale kampanjane gjekk i desse kanalane:

- Instagram
- Facebook
- Snapchat
- TikTok
- Youtube
- Twitch

Vel UiB

I den første delen av kampanjeløpet kørde vi kampanjen «Vel UiB». Denne blei brukt første gong 2023.

Målet var å posisjonere UiB som eit forskingsdrive breiddeuniversitet med stolte tradisjonar. Bodsken var at UiB gir deg ei utdanning som utfordrar deg. Samstundes er UiB eit trygt val, med mange ulike studieprogram som gir mange yrkesveggar.

Figur 2: Hovedfilmen for kampanjen "Vel UiB"

KI-basert utdanningstest

Kvar måned blir det gjort rundt 13.000 søk på frasar knytte til utdanningstestar i søkemotoren til Google. Sidan UiB ikkje har hatt ein eigen utdanningstest, har brukarane enda opp andre stader enn på uib.no.

Ein utdanningstest er dessutan ein enkel måte for potensielle studentar å utforske eit studietilbod på.

I vinter laga difor UiB ein eigen [utdanningstest](#). Testen er basert på kunstig intelligens, og er ein slags persontilpassa studierettleiar som har ein stil og tone som er tilpassa den unge målgruppa.

Testen er også ein god måte å vise fram breidda vår, sidan han tilrår studieprogram brukaren kanskje ikkje visste om eller hadde vurdert tidlegare.

Testen blei publisert i februar. For å få trafikk til testen laga vi ein reklamekampanje som blei køyrt i dei digitale kanalane.

Figur 3: Skjermdump frå ein av reklamefilmmane for utdanningstesten

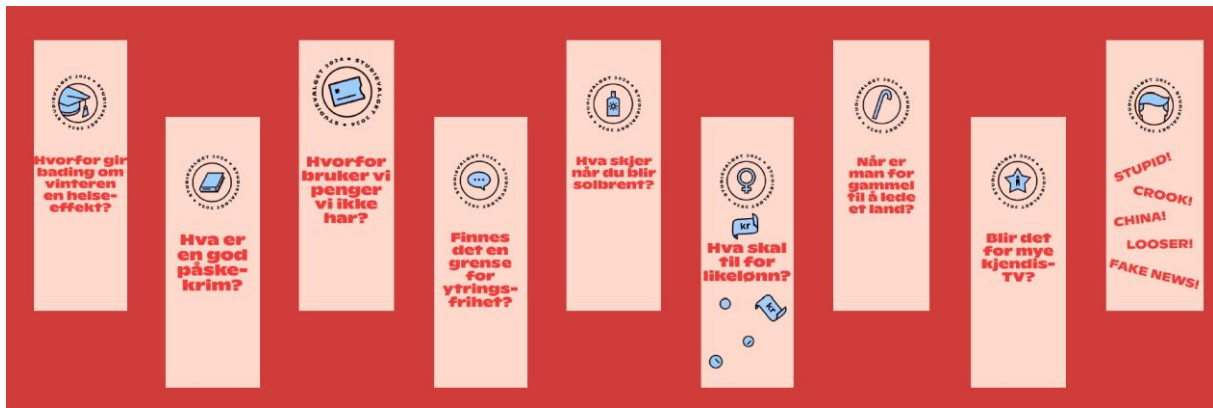
Kampanje med studentambassadørene

Noko av innhaldet studentambassadørene lagar, blir også annonsert som ein del av kampanjen vår. Desse annonsane blir i mindre grad oppfatta som reklame, sidan mange i målgruppa allereie kjenner til studentambassadørane.

Kontekstuelle annonsar

I nettaviser har vi i kampanjeperioden køyrt såkalla «kontekstuelle annonsar». Det er annonsar som passar til temaet i avisartikkelen. Til dømes kan vi ha annonsar om samanliknande politikk på artklar om det amerikanske presidentvalet. Desse annonsane blir produsert fortløpande etter kva som er aktuelt i mediebildet.

Sjølv om desse annonsane peiker på eitt studieprogram eller fagområde, er dei å rekne som annonsar for heile UiB. Poenget er å vise at studieprogramma til UiB er samfunnsaktuelle, og at vi har stor breidd.

Figur 4: Skjermdumpar av nokre av dei kontekstuelle annonsane til UiB

Google ads

Ein stor del av nettsidetraffikken til studieprogramsidene til UiB kjem frå søk, i hovudsak frå Google. Dei aller fleste klikkar på dei 2-4 øvste søkeresultata.

For å sikre at UiB sine studieprogram viser høgt oppe i søket, kjøpar vi annonsar for søk knytt til studieprogramma våre.

Figur 5: Døme på annonse for UiB i Google sin søkjemotor

Utandørsannonser

For å sikre høg merksemd i dagane rundt søknadsfristen, hadde UiB annonsar utandørs i Oslo.

Det er i Oslo tilbodet av annonseflater utandørs er størst, og byen har mange potensielle studentar. Utandørsannonsering er rekna som ein svært synleg annonsekanal.

Figur 6: Illustrasjon som viser korleis utandørsreklamen til UiB kan sjå ut.

Fakultetskampanjar

Dei siste åra har fleire fakultet og studieprogram køyrt egne kampanjar. Desse bygger på dei sentrale kampanjane, men sikrar høg synlegheit for enkeltprogram eller fagområde. Ofte er dei tilpassa dei målgruppene som kan vere mest interesserte i desse faga.

Det samfunnsvitskaplege fakultet, Det matematisk-naturvitskaplege fakultet, Det humanistiske fakultet og lektorsenteret hadde egne satsingar i 2024.

Sosiale medium

For å nå målgruppa er UiB på tre sosiale medium: Snapchat, Instagram og TikTok.

Kanalane blir drifta av ni studentambassadørar og tilsette ved Kommunikasjonsavdelinga. UiB er aktiv kvar dag, heile året for å skape ein relasjon til målgruppa.

På Snapchat vloggar studentambassadørane for å vise fram korleis studentlivet på UiB er. Her får vi mange spørsmål frå potensielle søkjarar. Kanalen vår har utvikla seg til eit eige samfunn der noverande studentar deler sine erfaringar, tips og råd til dei potensielle studentane.

På Instagram fokuserer vi mykje på Bergen som studentby, studentmiljøet og moglegheitene som finst. Vi gir lettfatteleg informasjon og tips om alt frå studieprogram og studentorganisasjonar til innblikk i livet som student ved UiB.

På TikTok jobbar vi med å skape innhald som både kan vere informativt, men òg underholdande. TikTok er ein kanal for å nå dei aller yngste.

Studieprogramsidene

Alle studieprogram har ei eiga nettside på uib.no. Desse nettsidene blir brukte av søkjarane som vurderer å studere ved UiB. Her finn dei alle detaljar om studieprogramma.

I 2023/2024 blei det laga og publisert nye tekstar for alle studieprogramma. Skrivearbeidet var eit samarbeid mellom fagmiljø, fakultet og Kommunikasjonsavdelinga.

Dei nye tekstane er eit ledd i w4-prosjektet, som skal oppgradere nettsidene til UiB.

Dei nye tekstane har betre heilskap. Det vil seie at dei som besøker, kan vente å finne den same typen informasjon, uavhengig av kva studieprogram dei besøker.

Tekstane er kortare og språket er betre, og skal vere lettare å forstå for ei ung målgruppe som ikkje tidlegare har tatt høgare utdanning.

Neste steg i arbeidet med studieprogramsidene er å publisere tekstane i ny og oppdatert mal, sånn at dei blir ein del av nye uib.no.

Open dag

Open dag vart i 2024 arrangert 12. februar. Denne dagen blei VG3-elevar inviterte til å teste ut korleis det er å vere student på dei studieprogramma dei er mest interesserte i. På desse arrangementa får dei faglege smakebitar, møter studentar og forelesarar, får omvising og svar på spørsmål.

Open dag er eit samarbeid mellom åtte studiestader i Bergen, og blir koordinert av Utdanning i Bergen.

Skulebesøk

I februar var UiB på besøk til rundt 30 vidaregåande skuler i Rogaland og Vestland. Skulebesøksturneen er et samarbeid mellom universiteta i Noreg. På eit skulebesøk presenterer universiteta seg kort, før elevane vel kva universitet dei vil høyre meir om. UiB sine langpresentasjonar var populære og blei godt besøkte.

Resultat

Studentrekrutteringsaktivitetar

Digitale kampanjar

Sidan kjennskap er hovudmålet med kampanjane, er talet på annonsevisningar den viktigaste. Det viktigaste måltalet i kampanjane våre.

Totalt sett blei dei digitale annonsane til UiB viste 44 000 000 gonger. Det er ein oppgang på 69 prosent frå kampanjen i 2023.

Målet med dei fleste annonsane våre er at dei berre skal bli sett. Samstundes har det vore viktig at nokre av annonsane gir klikk til nettsidene våre, mellom anna annonsar for utdanningstesten. I år ga kampanjane totalt sett 170 309 klikk. Dette inkluderer trafikk både til testen og til andre nettsider. Dette er ein oppgang på 99 prosent frå 2023.

I denne kampanjen prioriterte vi TikTok, fordi det er i denne kanalen målgruppa bruker mest tid. Det var på TikTok vi hadde flest annonsevisingar med nesten 22 millionar. Det var også på TikTok vi nådde flest ulike brukarar med 554 000. Det vil sei at vi dekte 93 prosent av målgruppa i denne kanalen.

Studieprogramsider

Trafikken til studieprogramsidene er viktig, sidan dei som vurderer oss, besøker desse sidene.

Vi ser at trafikken på sidene er ganske jamn samanlikna med 2023. Totalt sett aukar vi med 1,5 prosent.

Vi ser at nokre av dei mest populære studieprogramma, som til dømes rettsvitenskap, medisin og psykologi, har ein liten nedgang i trafikk, medan bachelorprogramma på Det humanistiske fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultetet har ein oppgang.

	Visninger
2023	479.633
2024	486.749
Endring	+1,5 prosent

Måleperioden er 3. februar til 15. april. Grunna byte av måleverktøy, har vi samanliknbare data frå 3. februar 2023.

Utdanningstest

Utdanningstesten er ein stad brukarane kan få kunnskap om studietilbodet vårt, og få hjelp i vurderinga.

Av omsyn til personvernet har vi ikkje måling av kor mange som faktisk har gjennomført testen. Men vi kan måle kor mange visningar nettsida har hatt.

Totalt sett har utdanningstesten blitt vist 60 769 gonger.

Den viktigaste kjelda til trafikk er TikTok med 23 924 visningar. 16 369 kom frå google-søk.

Open dag

I 2024 hadde UiB over 2200 påmeldingar til dei 83 arrangementa våre. 77 ulike studieprogram var representerte.

I ei evalueringsundersøking etter Open dag svarte 92 prosent av respondentane at deltakinga på Open dag gav dei betre motivasjon til å studere.

68 prosent svarte at Open dag gjorde dei meir sikre på kva dei ville studere, og 64 prosent vart meir sikre på kor dei ville studere.

Skulebesøk

Vi besøkte rundt 30 vidaregåande skular. UiB sine langpresentasjonar blei godt besøkte. Tilbakemeldingene frå elevar og lærarar har vore gode og vi fikk auka talet på følgjarar på Instagram med 900 som følge av skulebesøka.

Sosiale medium

UiB har 22 600 følgjarar på Instagram, 9800 følgjarar på Snapchat og 7500 følgjarar på TikTok.

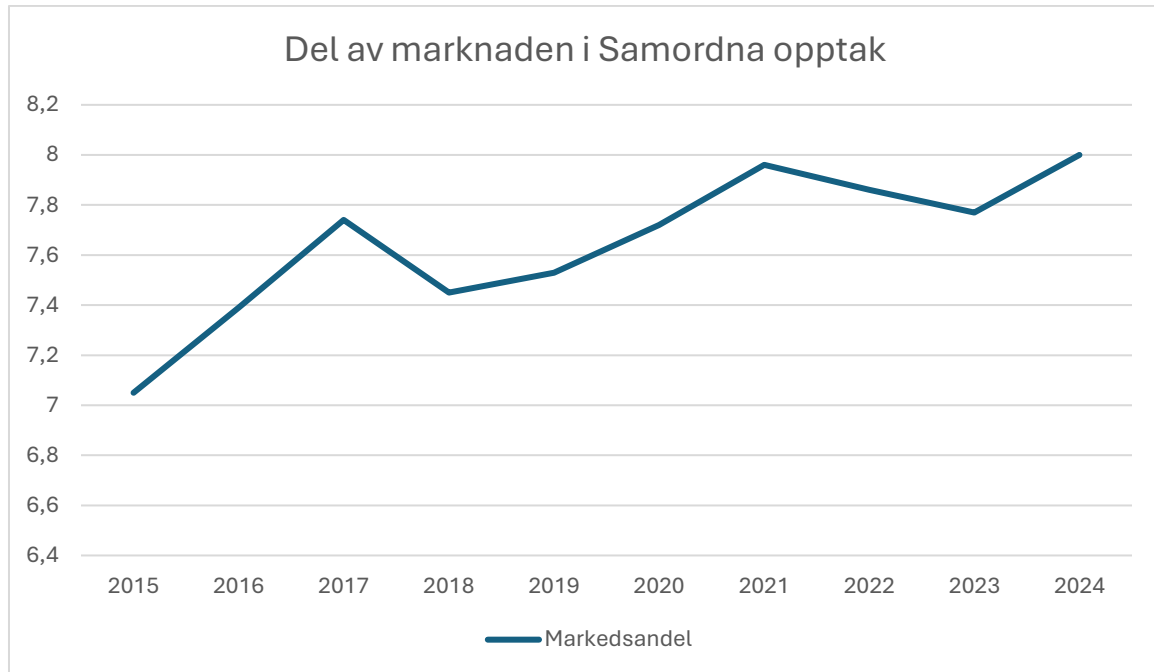
- Talet på følgjarar har dobla seg på Instagram sidan studentambassadørane blei tilsette.

- Rundt søknadsfrist hadde vi ei gjennomsnittleg visningstid på 11,5 minutt per brukar på Snapchat.
- På TikTok har vi det siste året hatt 12,6 millionar visningar av innhaldet.

Søkartal

8 prosent av søkerane i Samordna opptak hadde eit UiB-program på førsteplass. Dette er på nivå med åra under pandemien, og blant dei høgaste UiB har hatt sidan 2010.

UiB fekk 11 400 søkarar. Utanom pandemiåra er dette rekord i talet på søkarar i Samordna opptak.

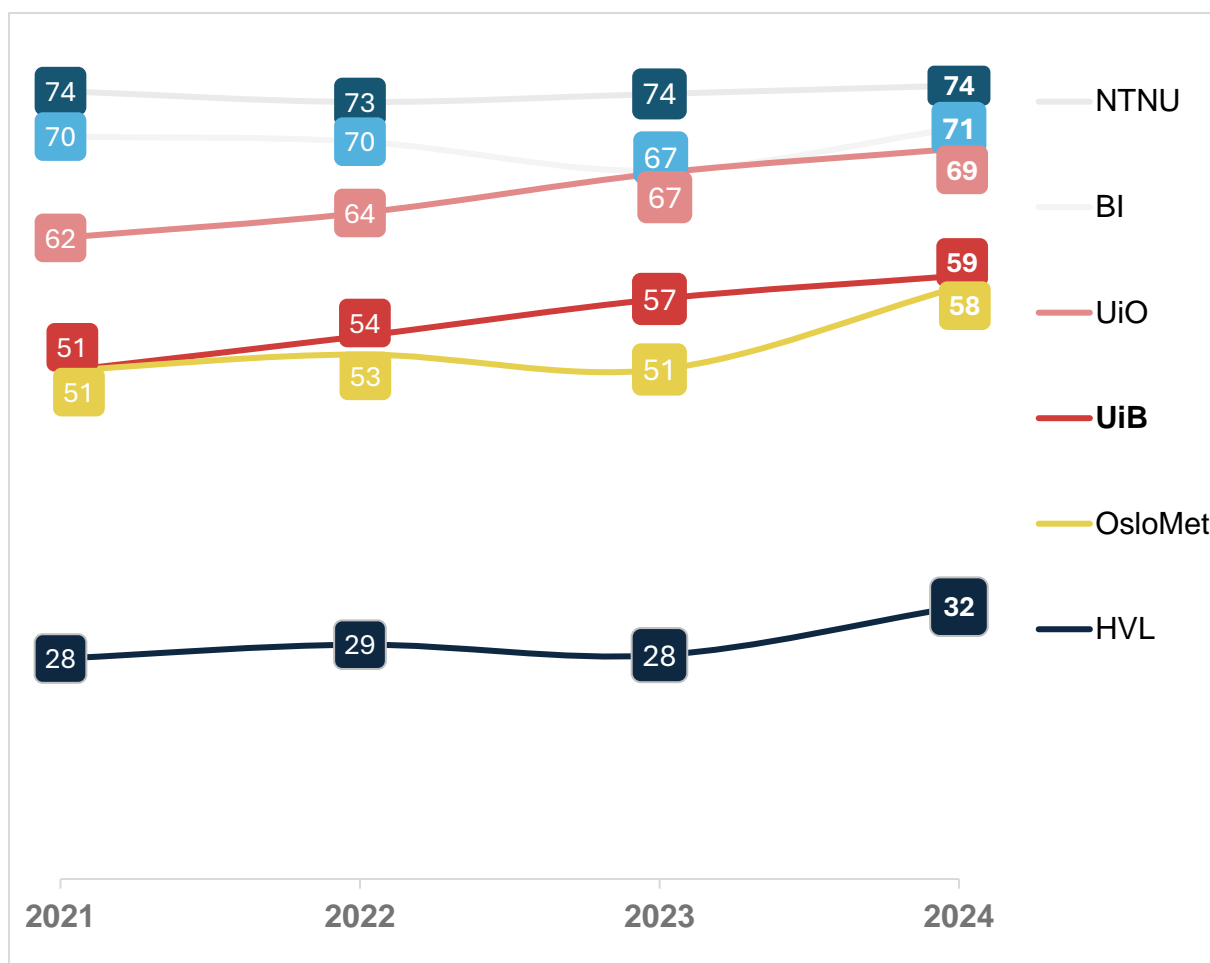

Omdømme/kjennskap

Kvart år måler IPSOS korleis den unge målgruppa ser på UiB.

Da vi starta målingane, såg vi at berre 51 prosent av målgruppa oppgav å kjenne til UiB. Hovudmålet med studentrekrutteringa har vore å auke kjennskapen til UiB.

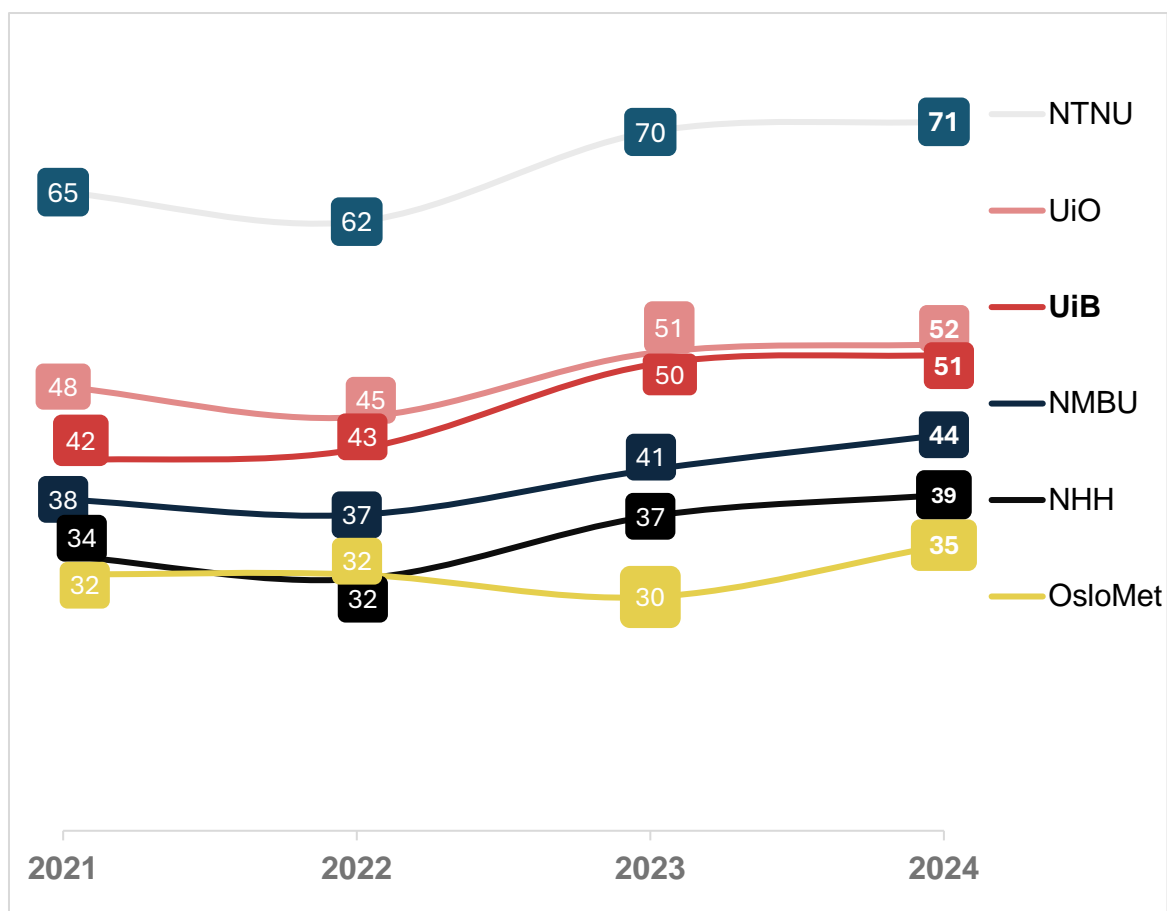
Kjennskapen til UiB er no på 59 prosent, ein auke på 8 prosentpoeng.

Figur 7: Kjennskap til UiB og andre utdanningsinstitusjonar

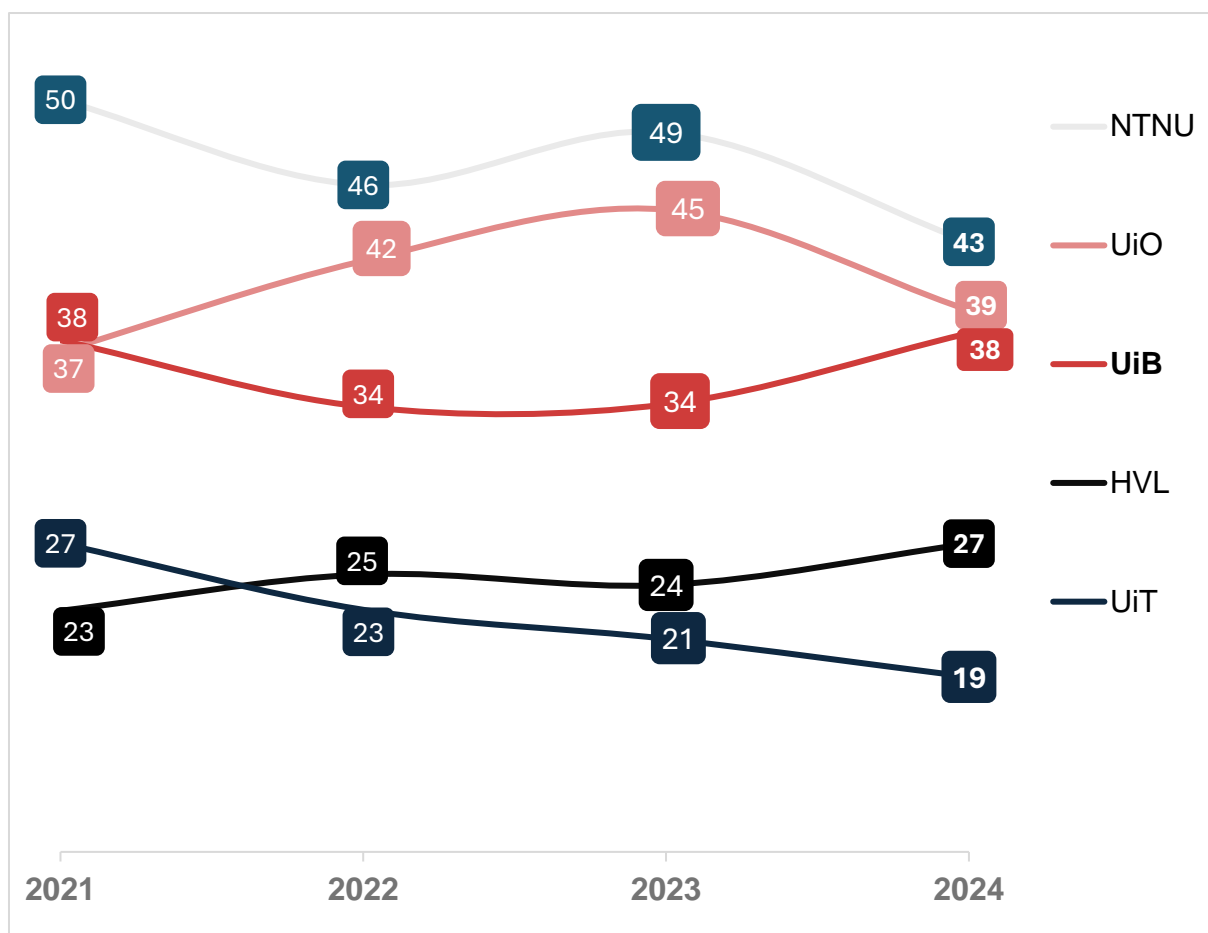
NTNU og BI har no høgast kjennskap med 74 og 71 prosent. Men kjennskapen til NTNU og BI er så å seie ikkje endra dei siste åra, noko som betyr at UiB har tatt innpå.

Vi måler også kva inntrykk dei som kjenner til UiB, har av oss. 51 prosent seier at dei har eit godt inntrykk, og UiB har dermed det tredje beste omdømmet i landet. UiB har hatt størst positiv utvikling med 9 prosentpoeng.

Figur 8: Del av målgruppa som har eit godt inntrykk av UiB og dei andre utdanningsinstitusjonane.

38 prosent av dei som kjenner til UiB, seier at dei vil vurdere å søke studieplass hos oss. Det er oppgang frå i fjor, men likt som i 2021. NTNU og UiO går ned, noko som gjer at UiB berre er 1 prosentpoeng bak UiO og 5 prosentpoeng bak NTNU.

Figur 9: Del av målgruppa som seier dei vurderer å søkje UiB og andre utdanningsinstitusjonar.

Når vi spør dei som vurderer oss kven dei ville valt i ein søknadsprosess, seier 93 prosent at dei ville valt UiB på første-, andre- eller tredjeplass. Det er nest høgast, berre slått av NTNU.

Alt i alt ser vi at UiB aukar på alle stega i effekthierarkiet, og på fleire av målingane tar vi innpå dei andre studiestadane.

Vegen vidare

Ein stadig større del av søkarmassen vel UiB, og vi ser at både kjennskapen og omdømmet til UiB styrkar seg.

Økonomien til fagmiljøa vil bli meir studentdriven i framtida. Men talet på avgangselevar i vidaregåande skule er venta å gå ned. Saman med oppretting av nye universitet, vil dette føre til auka konkurranse om søkarane.

Men sidan fleire no kjenner til UiB, har vi i realiteten auka talet på potensielle søkarar til UiB. Ei sterk satsing på studentrekruttering vil kunne kompensere for ei minska søkarmasse nasjonalt.

Systematisk og inngåande kunnskap om målgruppa har vore viktig når UiB har utvikla opplegget for studentrekruttering.

Dei siste åra har vi brukt kommunikasjonskonseptet «Verda treng tankane dine». Vi har prioritert dei kanalane som er mest brukte. Vi har satsa på sosiale medium. Og vi har vore på heile året.

I åra som kjem, må vi halde fram med å måle og skaffe oss meir kunnskap. Samstundes må vi ha kontinuitet. Å velje studieprogram er ein lang prosess for dei fleste søkarane, og for UiB tar det tid å bli kjent i målgruppa.

Difor bør vi halde fram med å bruke kommunikasjonskonseptet «Verda treng tankane dine», og vi må halde fram med breie reklamekampanjar der vi når heile målgruppa. Vi bør utforske nye område der konseptet kan bli brukt – også i samarbeid med fakulteta.

Konkurransen om merksemda aukar. Ikkje berre konkurrerer vi mot dei andre utdanningsinstitusjonane, men òg mot alle andre aktørar som ønsker at dei unge bruker tid på deira innhald. Det krev at UiB har kommunikasjon som skil seg ut, og «bryt lydmuren». Vi må tore å vere nyskapande og kommunisere på måtar ingen andre nyttar. På den måten kan vi få den merksemda som er viktig for at UiB skal halde fram å tiltrekke seg endå fleire søkarar.

**Sak 33/24 Identitet og tilgangskontroll for nettstudenter
fra utlandet**

Orienteringssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen og IT-avdelingen
Møte: 28.08.2024

Bakgrunn

Universitet i Bergen er underlagt en rekke lover og forskrifter knyttet til informasjonssikkerhet og personvern¹. Som følge av økende global usikkerhet og internasjonale trusler de siste årene, har UiB vært nødt til å justere hvordan vi håndterer identitetskontroll og IT-sikkerhet knyttet til tilgangsstyring av nettstudenter, altså studenter som kun tar nettbaserte emner og befinner seg i andre land.

I UU-møte 22.05 behandlet Utdanningsutvalget en sak om informasjonsside om eksportkontroll. Formålet med saken var å komme frem til en god måte å orientere studenter om loven om eksportkontroll og om gjeldende regler og praksis for eksportkontroll på.

Denne saken handler om to tema: identitetskontroll og IT-sikkerhet. UiB ønsker å tilby nettstudier til studenter over hele verden. Samtidig gir nettstudier utfordringer knyttet til å verifisere identiteten til nettstudenter og å forvalte tilgangen til UiBs IT-systemer på en sikker måte.

Kort om nettstudier ved UiB

Nettstudiene er beskrevet på UiBs websider² og tilbys på norsk eller engelsk. Det er nettstudier innen et bredt spekter av fagområder fra data science, kunstig intelligens, karbonfangst, energiomstilling, juss og demokratiutvikling. I tråd med våre verdier ønsker UiB å tilby våre nettstudier til studenter i hele verden uavhengig av land og bakgrunn.

Regulatoriske rammer og risikoaksept

UiB er underlagt en rekke lover og forskrifter knyttet til informasjonssikkerhet og personvern. Det er IT-avdelingen ved IT-direktøren som har det operative ansvaret for å sikre at disse blir fulgt. Ettersom trusselsituasjonen og risikoen har økt de siste årene, har kravene til etterlevelse og forsiktighet på området økt. UiB har lavere risikoaksept i dag enn for få år tilbake, og gjennomfører nå både organisatoriske, regulatoriske og tekniske tiltak for å bedre informasjonssikkerheten.

Identitets- og tilgangskontroll

Det følger av våre regulatoriske rammer at Universitetet i Bergen må bedrive forsvarlig tilgangskontroll til våre IT-systemer. UiB har også en egeninteresse i å beskytte sine verdier. IT-avdelingen anser god tilgangskontroll som kritisk nødvendig for å ivareta informasjonssikkerhet på en forsvarlig måte. Første steg i tilgangskontroll er kontroll av hvem som får brukerkonto ved UiB, inkludert identitetskontroll. UiB trenger å vite hvem som er innehaver av brukerkontoer, både ut fra vårt forvaltningsansvar, men også for å kunne holde personer ansvarlige for sine handlinger i UiBs digitale løsninger.

For internasjonale nettstudenter og andre eksterne som kun er digitale brukere, innebærer identifikasjonsprosessen en viss grad av usikkerhet, og med det, en risikoavveining. Vår risikoaksept vil påvirke hvem som i realiteten kan ta nettstudier ved UiB. En streng praksis med hensyn til identifikasjon, vil kunne utestenge noen studenter fra å ta nettstudier ved UiB. En liberal praksis vil øke risikoen knyttet til informasjonssikkerhet, statlig etterretning og

¹ Eksempler på lover og forskrifter: [Lov om nasjonal sikkerhet \(sikkerhetsloven\) - Kapittel 6. Informasjonssystemssikkerhet - Lovdata, rundskriv-f-04-20.pdf \(regjeringen.no\)](#)

² [Online studies at the University of Bergen | Continuing Education | UiB](#)
[Nettstudier ved UiB | Etter- og videreutdanning | UiB](#)

brudd på regulatoriske krav. En liberal praksis vil også lettere kunne utnyttes av kriminelle aktører.

For ordinære studenter med opphold i Norge gjør UiB identitetskontroll ved hjelp av MinID/BankID. For internasjonale nettstudenter sjekkes identiteten i dag ved hjelp av en videosamtale sammenholdt med framvisning av pass. Dette er ikke en hundre prosent sikker løsning³, og det krever økt administrasjon, men det er vurdert å være innenfor akseptabel risiko sett i forhold til ønsket om internasjonalt samarbeid.

For personer som bor og er statsborgere i land der norske offisielle trusselvurderinger sier at staten bedriver aktivt spionasje, etterretning og tilsvarende uønskede aktivitet mot norske forskningsmiljøer (uformelt omtalt som «risikoland»), innebærer denne metoden en noe økt risiko. UiB har i dag i størrelsesorden 10-15 nettstudenter fra «risikoland».

Vi vurderer nå å innføre identitetskontroll basert på biometriske data i pass. Dette vil i så fall bedre sikkerheten mot kriminelle aktører, og redusere risiko.

Tilgangskontroll og autorisasjon til bruk av programvare og digitale verktøy

Tilgangsstyring omfatter også administrasjon av tilganger til programvare, data og infrastruktur. Begrepet tilgangsrettigheter omfatter blant annet tilgang til lisensiert og potensielt kostbar programvare, personsensitiv informasjon, sensitive forskningsdata, rettigheter i økonomi- og lønssystemer, etc. UiB må ha tilgangskontroll som ivaretar lisensbetingelsene for programvaren, og eventuelle data.

Etter hvert som den geopolitiske situasjonen er tilspisset, er det innført mer eller mindre sterke sanksjoner mot enkelte land. Dette ser vi også gjennom begrensninger på å gjøre programvare og annen teknologi tilgjengelig for personer i de sanksjonerte landene, uten at dette avspeiler norsk lovgivning. De fleste internasjonale teknologiselskaper har eksplisitte begrensninger i sine lisenser. Eksempelvis har Microsoft eksplisitte restriksjoner på hvilke land man kan tilgjengeliggjøre Microsoft 365 og alle sine skytjenester til⁴ og leverandøren av kjernesystemet i Tredjepartsportalen (AppsAnywhere) har begrensninger. Mange av disse begrensningene er utydelige eller indirekte. Det kan se ut som om selskapene ikke ønsker å bryte USAs lovbestemmelser.

Selv om identiteten til en nettstudent er verifisert, kan det derfor likevel være sikkerhetsmessige grunner for å nekte studenten brukerkonto til UiB, og tilgang til UiB sine systemer.

Nettstudenter trenger tilgang til ulike digitale verktøy, programvare og eventuelt digital infrastruktur. UiB autoriserer studentene til å bruke disse. Noe av programvaren UiB benytter i undervisningen kan være omfattet av internasjonale sanksjoner (FN, EU/EØS og Norge) og de fleste av våre leverandører har nedfelt sanksjonene eller geografibegrensninger i sine lisensbetingelser. Det siste omfatter sentrale komponenter i UiBs digitale plattform som vår påloggingsløsning, Office365 og Tredjepartsportalen. Det betyr at bruken av våre digitale verktøy kan utelukke nettbrukere som befinner seg i enkelte land.

³ UiB og UiO vurderer et system for identitetskontroll basert på biometriske pass og en mobilapp som kan lese data fra passet. Dette vil gi en mer effektiv prosess og en sikrere verifikasjon.

⁴ [Microsoft 365 License Restrictions](#): «Customers that purchase Microsoft 365 may assign a Microsoft 365 license, respectively, to a user that resides anywhere in the world, except for Cuba, Iran, Democratic People's Republic of Korea, Sudan, and Syria.» Det er mulig at UiBs påloggingsløsning og to-faktor ikke vil fungere i de landene siden: «All Microsoft Online Services are unavailable in Cuba, Iran, Democratic People's Republic of Korea, Sudan, and Syria.». Samtidig kan vi anta at brukere i disse landene kobler seg opp via VPN i tredjeland.

Bruk av samme praksis for nettstudenter fra «risikoland» som for ordinære studenter, vil innebære en økt risiko for at vi gir brukernavn, passord og fjerntilgang til våre IT-systemer til disse landenes etterretningsorganisasjoner eller tilsvarende.

Enkelte fagområder er omfattet av Eksportkontrollloven og for disse vil risikoen kunne håndteres gjennom å søke eksportlisens for nettstudentene. Samtidig er utfordringene med IT-sikkerhet de same uansett fagområde, og UiB ser seg nødt til å ha en praksis som til tider er strengene enn bestemmelsene i Eksportkontrollloven.

IT-avdelingen må kontinuerlig vurdere om man kan tilgjengeliggjøre lisensiert programvare og digitale systemer til statsborgere i sanksjonerte land når de befinner seg i sitt hjemland.

Når UiB gir autorisasjon til fjernstudenter for bruk av digitale verktøy, er det nødvendig å ta stilling til hvordan vi skal håndtere de nevnte forholdene, og hvem som skal håndtere dette. Normalt så er det fagmiljø og faglærer som vurderer bruk av digitale verktøy i undervisningen, inkludert om de har lov til å bruke den. Vanligvis innebærer det bare en enkel avklaring om UiB har lisens eller ikke for den aktuelle programvaren. En forenklet kjøreregel er at dersom programvaren er tilgjengelig på UiBs digitale plattformer, så kan den brukes, eventuelt innenfor økonomiske rammer.

I forhold til internasjonale nettstudier er vi også nødt til å vurdere om det er relevante sanksjoner eller geopolitiske restriksjoner i lisensen UiB har, eller i betingelsene fra selskapet. IT-avdelingen det derfor som nødvendig å innføre vurderinger av autorisasjon avhengig av hvor studentene oppholder seg.

IT-direktøren er av universitetsstyret tildelt det operative ansvaret for UiBs informasjonssikkerhet, og søker i samråd med universitetsledelsen å balansere de ulike interessene til enhver tid i dette arbeidet.

Utdanningsutvalget tar redegjørelsen til orientering.

**Sak 34/24 Høring- forslag til endringer i studiekvalitets-
og studietilsynsforskriften**

Drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 28. august 2024

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet (KD) har sendt på høring [forslag til endringer](#) i studiekvalitets- og studietilsynsforskriften. Reglene som høres, vil bli innlemmet som egne underkapitler i ny universitets- og høyskoleforskrift. Departementet foreslår i denne runden å slå sammen og endre reglene om institusjonsakkreditering og reglene for kvalitetsarbeid med virkning fra 01. januar 2025.

Høringsdokumentene er todelt. Den første delen tar for seg forslag om *endringer i reglene for institusjonsakkreditering*. Her følger departementet opp forslaget fra en ekspertgruppe oppnevnt av KD, som har vurdert kvalitets- og akkrediteringskrav for norske universiteter. Ekspertgruppens rapport ble sendt på høring våren 2023, vedlagt følger UiBs [høringssvar](#).

Den andre delen handler om *institusjonenes kvalitetsarbeid og NOKUTs periodiske tilsyn*. De foreslåtte endringene innebærer at reglene knyttet til kvalitetsarbeid og kvalitetssystem blir samlet i en forskrift, at språket forenkles og at enkelte regler blir tydeliggjort. Det går fram av høringsnotatet at reglenes materielle innhold i liten grad er endret, og det blir påpekt at det verken er ønskelig eller nødvendig at institusjoner med velfungerende kvalitetssystemer gjør omfattende endringer i sine kvalitetssystemer eller kvalitetsarbeid som følge av forslagene.

De av forskriftenes regler som omhandler akkreditering av studietilbud, er ikke en del av denne høringsrunden. Forslag til endringer i disse blir sendt på høring i 2025.

Fakultetene har fått tilsendt invitasjon til å komme med innspill i høringen, med intern frist for innspill 30. august.

Formålet med å legge saken fram for Utdanningsutvalget er å høre hvilke refleksjoner fakultetene har gjort seg i forbindelse med den pågående høringen.

Vurdering

Når det gjelder forslag til endringer i reglene om institusjonsakkreditering, er enkelte av innspillene som UiB sendte inn i forbindelse med høringen i 2023 tatt hensyn til. I den pågående høringsrunden, legger vi til grunn at reglene vil bli endret, og at det innebærer at en betydelig del av de vitenskapelige høyskolene og høyskolene vil oppnå universitetsstatus.

Når det gjelder forslagene til endringer i reglene knyttet til kvalitetsarbeid, vurderer vi de substansielle endringene som små og som lite problematiske. Videre er teksten klargjort enkelte steder, og den er komprimert.

Med dette som utgangspunkt ble det valgt en høringsrunde som hadde til hensikt å forenkle arbeidet for fakultetene. Det ble utarbeidet et høringsutkast som fakultetene kan komme med innspill til. Forslaget følger vedlagt.

Saken legges fram til orientering og drøfting.

Vedlegg: Brev til fakultetene om høringen

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsledelsen

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Referanse

2024/7543-TOVST

Dato

21.06.2024

Forslag til høringssvar: Høring - Forslag om endringer i studiekvalitets- og studietilsynsforskriften- Nye krav til institusjonsakkreditering og kvalitetsarbeid

Vi viser til høringsbrev datert 11. juni, og takker for muligheten til å komme med innspill. UiB har gjennomført en intern høringsrunde og drøftet forslagene til endringer som går fram av høringsnotatet. Vedlagt følger våre innspill og vurderinger.

Del 1: Institusjonsakkreditering som universitet, vitenskapelig høyskole og høyskole

UiB støtter at man holder på en kategori av universitet, men vil fremheve at det er viktig å forvalte og sørge for mangfold og arbeidsdeling blant institusjonene. Som departementet selv viser til, er mangfoldet og arbeidsdelingen dokumentert gjennom blant annet klyngeanalysen i Tilstandsrapporten for høyere utdanning (2022). Denne viste at noen få store institusjoner har en særlig forskningstung profil, mens andre i større grad karakteriseres av faglig spesialisering, relativ høy kontakt med samfunnslivet utenfor akademien, og med høy andel studenter i profesjonsutdanninger.

UiB vil fremheve at det er avgjørende at det legges til grunn ulike kvalitetskriterier, avhengig av hvilken type institusjon det er. For å sikre det ønskede mangfoldet må institusjonene måles ut fra sine egenskaper og samfunnsrolle, og på egne premisser, slik at de kan utvikle seg videre. Vi legger til grunn som premiss at de forskningstunge universitetenes finansiering og virkemiddelapparatet vil gjenspeile dette.

I den nylig publiserte 2024-utgaven av Tilstandsrapport for høyere utdanning, vises det til at en viktig trend de siste ti årene er en kraftig vekst i antallet stipendiatstillinger og -årsverk i sektoren, hvor det meste kan knyttes til en styrking av forskningsvirksomheten ved de nye universitetene. Her er fagmiljø som historisk sett har hatt lite forskning. I 2014 sto de tre institusjonene i «klynge 1» (UiO, UiB og NTNU) for 76 prosent av doktorgradskandidatene, mens andelen i 2023 hadde falt til 66 prosent.

UiB vil advare mot en svekking av finansieringen av de forskningstunge universitetene, og ensretting av institusjonslandskapet. I en tid da samfunnsutfordringene er komplekse og sammensatte, og norsk forskning strever med å hevde seg internasjonalt, er det særlig viktig at akkrediteringssystemet ikke bidrar til å trekke ressurser bort fra de forskningsintensive

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
eksamen@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Tove Steinsland
+47 55 58 90 47

side 1 av 3

breiddeuniversitetene. De tre forskningstunge universitetene er svært viktig for Norges posisjon og deltakelse i det internasjonale forskningssamarbeidet.

Det legges opp til at en grundig og kvalitativ vurdering av institusjonens strategi skal inngå i akkrediteringsprosessen. UiB mener at dette griper inn i institusjonenes autonomi og faglige prioriteringer. Det kan også virke mot hensikten, og bidra til en ytterligere ensretting av institusjonene. Dagens utviklingsavtaler og styringsdialog med KD tydeliggjør hvordan den enkelte institusjon skal bidra til å løse samfunnsoppdragene, og NOKUT bør derfor kun ha en tilsyns- og akkrediteringsrolle.

Del 2: Institusjonenes kvalitetsarbeid og NOKUTs periodiske tilsyn

Det går fram av høringsdokumentet at ambisjonene for denne delen av forskriften er å forenkle reglene knyttet til kvalitetsarbeid og kvalitetssystem, gjennom at bestemmelsene nå blir samlet under én forskrift. Det har også vært en målsetting å forbedre språket og å tydeliggjøre flere av bestemmelsene. Vår overordnede vurdering er at KD har lyktes med dette i forslaget til de reviderte reglene.

Det er foreslått enkelte mindre materielle endringer, som UIB støtter. Herunder intensjonen om at dokumentasjonen i forbindelse med periodiske tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid, skal reduseres vesentlig, og den nye formålsregelen som tydeliggjør at institusjonene skal ha stor frihet til individuell tilpasning av kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet, så lenge kravene til kvalitetsarbeid og kvalitetssystem er oppfylt.

Vi registrerer for øvrig at forslaget til nye bestemmelser har en del færre ledd enn det som i dag samlet utgjør bestemmelsene for kvalitetsarbeid og tilsyn i studietilsyns- og studiekvalitetsforskriften. Dette er en fordel, fordi vår erfaring fra arbeidet med systemtilsynet i 2022, er at en del av arbeidet med dokumentasjonen opplevdes som repeterende.

Vi støtter også at bestemmelsen fra tilsynsforskriftens § 4-1. (6) utgår: *Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnet ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje*. Særlig for ph.d.-forvaltningen ved UiB gir denne begrenset nytteverdi. Vi vurderer det også som vesentlig at strategiske vurderinger av utvikling av studieporteføljen gjøres uavhengig av kvalitetsvurderinger av det enkelte studieprogram. Dette skillet er også tydeliggjort i UiBs nye kvalitetssystem, som er utviklet og vedtatt etter NOKUT-tilsynet i 2023.

UiB bemerker videre at det blir understreket at gjeldende praksis og regler i all hovedsak skal videreføres, og vi er tilfredse med understrekningen av at institusjoner med velfungerende kvalitetsarbeid, ikke må gjøre endringer i kvalitetssystem eller praksis som følge av de foreslåtte endringene.

For øvrig merker vi oss at reglene knyttet til akkreditering av studietilbud ikke inngår i denne høringen, men at det kommer en egen høring om dette i 2025. Vi imøteser denne høringen.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
universitetsdirektør

Vedlegg

- 1 Forslag til hørings svar: Høring - Forslag om endringer i studiekvalitets- og studietilsynsforskriften- Nye krav til institusjonsakkreditering og kvalitetsarbeid

**Sak 35/24 Oppfølging -revidert kvalitetssystem for
utdanning**

Drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 28. august 2024

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i møte 02.05.2024 å revidere kvalitetssystemene for utdanning og for ph.d. utdanning. Det reviderte kvalitetssystemet for utdanning, er utarbeidet av en arbeidsgruppe som ble nedsatt av Utdanningsutvalget.

Utgangspunktet for arbeidet, var at det da gjeldende kvalitetssystemet var godkjent og vurdert som velfungerende av NOKUT i tilsynet i 2022/23, samtidig som det ble gitt noen anbefalinger til videreutvikling. Det ble anbefalt at kompleksiteten i kvalitetssystemet for utdanning burde reduseres, og at innspill fra samfunns- og arbeidsliv burde styrkes i begge systemene. Det kom også innspill på at det burde vurderes felles knutepunkter for de to kvalitetssystemene. I tillegg var det fra UiBs side identifisert behov for enkelte justeringer, som ble implementert i revisjonsarbeidet. Gitt at kvalitetssystemet i utgangspunktet fungerte etter hensikten, ble det kun lagt opp til moderate endringer.

Fakultetene ble orientert i brev datert 13.05.24, om at det reviderte kvalitetssystemet var vedtatt, samtidig som det orientert om endringene. Endringene innebærer først og fremst at kompleksiteten er redusert, rapporteringsprosessene er forenklet, og videre at fokuset på kvalitetsutvikling er tydeliggjort, og at systemet er mer fleksibelt for ulike fagspesifikke behov.

De substansielle endringene er følgende:

- Økt fokus på det kontinuerlige kvalitetsarbeidet, mer dialog og mindre rapportering:
 - Frekvensen på programevalueringer er redusert fra minst hvert 5. år til minst hvert 6. år.
 - Kravet om skriftlige årlige egenvurderinger på emne- og programnivå er tatt bort. Erstattet av en forventning om jevnlig samhandling og dialog om kvalitetsutvikling internt og på tvers av alle nivå.
- Tydeligere skille mellom kvalitetsutvikling og kontroll:
 - Utviklingsdelen har stor grad av handlingsrom for ulike fagspesifikke behov, mens kontrolldelen er felles.
- Kravet om fakultetsvise læringsdesigngrupper er tatt bort. Nå: «Fakultetene skal ha egne ordninger som sikrer at fagmiljøene kan få veiledning i kvalitetsutvikling i utdanningen med utgangspunkt i fagenes egenart.»
- Tydeliggjøring av forskriftskrav om at eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet *skal* bidra i det systematiske kvalitetsarbeidet, herunder i forbindelse med programevalueringer.
- Krav om utvikling av fakultetsvise, langsiktige planer for studieporteføljen. Endringer i porteføljen skal være i overensstemmelse med planen.

Formålet med denne saken er å orientere om hva som er gjort så langt for å gjøre endringene i kvalitetssystemet kjent, og å drøfte videre oppfølging.

Nettsidene

Nettsidene til kvalitetssystemet er oppdatert med utgangspunkt i endringene, samtidig er sidene relatert til arbeid med kvalitet i utdanning samlet og bygget ut. Området har nå en

bredere inngang med overskriften [Kvalitet i utdanning](#), der inngår [Kvalitetssystem for utdanning](#) som ett av flere hovedtema. Området «Kvalitet i utdanning», har i tillegg arkfanene: «Kvalitetsarbeid», «analyser» og «rammeverk og referanser». I førstnevnte finnes lenker videre til blant annet nettkurs til utvikling av studietilbud, meritteringsordning for fremragende undervisere, eksternfinansierte utdanningsprosjekter mv., mens «analyser» omhandler kvalitet i utdanning. «Rammeverk og referanser» har oversikt over relevante forskrifter, Lenke til side om nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, relevante handlingsplaner mv.

Tilknyttet siden med kvalitetssystemet ligger [ressursside for kvalitetssystemet](#). Formålet med denne har vært å samle relevant verktøy og ressurser for kvalitetsarbeidet, herunder lenker til maler og utdypende informasjon til oppretting av studietilbud, informasjon om insentiver for utdanningskvalitet og utdypende informasjon om evaluering.

Kvalitetssystemet er oversatt til engelsk, og vi er i gang med kvalitetssikring av den engelske versjonen. Denne vil bli lagt på nettsidene så snart den er klar.

Maler for evalueringer

Studietilsynsforskriften inneholder krav om at utdanningsinstitusjonene skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i studiekvalitetsforskriften §3-1- 3 tom. 3. 3, og kapittel 2 i studietilsynsforskriften.

Ved UiB er det først og fremst emne- og programevalueringer som skal ivareta at forskriftskravene er fulgt. Emneevalueringer skal gjennomføres minst hvert 3. år, og programevalueringer gjennomføres minst hvert 6. år. I tillegg har det kontinuerlige kvalitetsarbeidet som gjøres i emner og program, en viktig rolle i å avdekke og følge opp løpende behov for justeringer og tiltak.

Programevalueringer er vårt fremste verktøy for å sikre at kravene i forskriftene er fulgt, og malen for programevalueringer legger opp til at alle forskriftskravene som er knyttet til studietilbud, skal vurderes. Den gjeldende malen ble utarbeidet etter at det nye kvalitetssystemet ble vedtatt i 2018.

I forlengelsen av at kvalitetssystemet er revidert, er det satt ned en arbeidsgruppe, ledet av Sigrunn Eliassen, som arbeider med å revidere malen for programevaluering. Denne vil bli ferdigstilt i løpet av høsten. Fakultetene får informasjon når denne er klar.

Ny mal for *emne*evalueringer går fram av kvalitetssystemet [kapittel 4.1](#).

Kommende endringer i kvalitetsforskriftene

Fakultetene er gjort kjent med at det pågår en høring om endringer i reglene knyttet til kvalitetsarbeid i utdanningene.

De foreslåtte endringene innebærer at reglene knyttet til kvalitetsarbeid og kvalitetssystem blir samlet i en forskrift, at språket forenkles og at enkelte regler er tydeliggjort. Det legges opp til at reglenes substansielle innhold i liten grad blir endret. Kunnskapsdepartementet understreker i høringen at det verken er ønskelig eller nødvendig at institusjoner med velfungerende kvalitetssystemer gjør omfattende endringer i sine kvalitetssystemer eller kvalitetsarbeid som følge av forslagene.

Med dette som utgangspunkt, venter vi ikke at det blir nødvendig å gjøre endringer i vårt reviderte kvalitetssystem når de nye bestemmelsene trer i kraft på nyåret 2025.

Videre

Formålet med saken er dels å orientere om de tiltakene som er gjort og som pågår for å gjøre endringene i kvalitetssystemet kjent. Siden endringene er relativt moderate, og først og fremst skal bidra til forenkling, er det i utgangspunktet ikke lagt opp til ytterligere informasjonstiltak enn dem vi har gjort rede for.

Vi ønsker derfor å høre med fakultetene om de har innspill til enten ytterligere tiltak, eller om det er noe dere savner på nettsiden om «kvalitet i utdanning» hvor kvalitetssystemet inngår. Er det noe dere savner på disse sidene? Eller noe som bør justeres/endres?

Saken legges frem til informasjon og drøfting.